

Waarom zou je volwassen worden?

College -1

Theo Meereboer & Petra Bolhuis
www.maieutiek.nl

Inleiding

- Volwassen worden is geen kindertema.
- Volwassen worden, of het verzet daartegen is levenslang onderwerp van dagelijkse keuzes.

Definitie van Kant;
 “Volwassenheid is het uittreden van de rede uit haar zelfopgelegde onmondigheid.”

Maieutiek 2019-najaar

Inhoud van de colleges

- Hoe kijkt men historisch aan tegen volwassen worden?
- Wanneer en waarom is de kindertijd ontstaan?
- Wanneer en waarom werd jeugd begerenswaardiger dan volwassenheid?
- Wat is de betekenis van deze verschuiving?

Maieutiek 2019-najaar

Theoretische reflecties op volwassen worden

- Maatschappelijk/politiek (Tocqueville,)
- Moreel/ethisch (Nietzsche, Nussbaum)
- Individueel (Nietzsche, Foucault, Sloterdijk)

Welke huidige visies zijn er?

- Cynisme ,
- Pragmatisme,
- Realisme,
- Idealisme ...

Maieutiek 2019-najaar

Historische theorieën over volwassen worden

Klassiek : overdracht is basis van de samenleving. (leraar-leerling, erastes-eromenos) doel is zelfstandigheid.

Middeleeuwen: kloostergemeenschappen die levenslang elkaar onderrichten om niet van de goede weg af te geraken.

17de en 18de eeuw: onbeschreven blad van Locke, talenten en neigingen, maar vooral kneedbaarheid.

Maieutiek 2019-najaar

Moderne pedagogische theorieën

Kennen allemaal stadia waarvan de hoogste zich kenmerken door;

- Eigen morele keuzes; Kohlberg,
- Hypothetisch deductief kunnen denken; Piaget,
- Het ontwikkelen van een eigen identiteit in relatie tot de omgeving; Eriksson.

Maieutiek 2019-najaar

Filosofie en volwassenheid

- Afscheiden theorieën over kinderen (pedagogiek, ontwikkelingspsychologie) maken volwassenheid tot een absolute grens.
- Na leeftijd x ben je volwassen.
- Vaak betekent dat voor de filosofie dat je een redelijk en autonoom subject bent geworden.

Maieutiek 2019-najaar

Kritiek op volwassenheid

1-Is er wel een fase die we empirisch als volwassen leven kunnen afbakenen van andere fases?

- Life long learning,
- Het flexibele brein,
- Blijvende invloed van omgeving,
- Kwetsbare, vaak niet zo autonome fases van kind, ouderdom en ziekte komen in de aandacht.

Maieutiek 2019-najaar

Kritiek op volwassenheid

2. Kritiek vanuit gedachte dat we spelend zouden moeten blijven. (Huizinga),
3. Kritiek vanuit de gedachte dat we juist te weinig volwassen worden en kindertijd verwarren met behaaglijkheid (Arendt) en verzorgd worden (Tocqueville)

Maieutiek 2019-najaar

Huidige vragen rondom volwassenheid

- Kinderen zijn langer kind. (Ze gaan langer naar school en wonen langer bij hun ouders) [Bron <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2018/46/jongeren-nederland-en-eu-wonen-vaker-bij-ouders>](https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2018/46/jongeren-nederland-en-eu-wonen-vaker-bij-ouders)
- Maar wie wordt er nog wel volwassen?
  - We willen niet ; luiheid, angst, keuzestress onvoldoende kennis van zaken enz.
  - We mogen niet; onbestuurbaarheid, onvoldoende rationeel of te weinig kennis, risico's en onveiligheid enz.

Maieutiek 2019-najaar

Inleiding

Volgende week:
Volwassenheid hoe definiëren we dat?

Maieutiek 2019-najaar

